

Hold Otcům zakladatelům

Martin Gregor

Alexander Hamilton, James Madison, George Washington a Thomas Jefferson. Každý, kdo se i jen okrajově zajímá o historii západního světa, si vybaví tato jména a s nimi možná i některá další, která se řadí k americkým Otcům zakladatelům. A když se začte do historie jejich vkladu do základů americké nezávislosti, uvědomí si, že všechny spojovala prozíravost, odvaha a moudrost, ať už při tvorbě americké Ústavy, sestavení Deklarace nezávislosti nebo při psaní Listů federalistů.

Podobně významné otce zakladatele mají i jiné organizace a společenství a v případě našeho Institutu ekonomických studií to platí bez jakýchkoli pochyb. Všichni, kdo se v 90. letech, ať na jejich počátku či později, aktivně zapojili do překotného rozvoje Institutu ekonomických studií a vytrvali v tomto úsilí, za sebou zanechali nesmazatelnou stopu a zaslouží si být označeni za Otce zakladatele. Nicméně v tomto kratším textu bych rád připomněl jen část z nich – ty, s nimiž se ve výuce v této chvíli osobně již nemůžete setkat, ale jejichž práce a vklad do současné podoby Institutu ekonomických studií jsou neocenitelné.

Jedná se o pěctici významných profesorů. V první řadě o nestora české ekonomie pana prof. Karla Koubu; dále o generaci mladší ekonomy, prof. Lubomíra Mlčocha, prof. Jiřího Hlaváčka a prof. Františka Turnovce. K nim spadá i o dekádu mladší, po těžké nemoci náhle zesnulý prof. Milan Sojka. O jak významné osobnosti se jedná, hovoří fakt, že čtyři z nich obdrželi *Cenu České společnosti ekonomické za dlouhodobý přínos rozvoji českého ekonomického myšlení*, přičemž dosud bylo uděleno pouze sedm těchto cen.

I když mnozí z nich dnešních studentů si naše Otce zakladatele již osobně nepamatují a pro část jejich článků – díky hektickému publikačnímu průmyslu – neúprosně platí, že se čtou mnohem méně než v minulosti, jejich odkaz je v naší škole neustále přítomen. Ať už v organizační struktuře (existencí katedry institucionální ekonomie), programové struktuře (díky řadě originálních kurzů), hlavně ale v mysli současných vyučujících, kteří si Otce zakladatele prakticky bez výjimky osobně pamatují a kteří na jejich styl výuky, uvažování a kolegiální navazují.

Otců zakladatelů Spojených států bývá zmiňováno sedm. Na Institutu ekonomických studií bychom jich skutečně mohli napočítat sedm, kdybychom přičetli dva z nich, kteří jsou

stále aktivní ve výuce a které stále můžete potkávat na chodbách. Konkrétně a v prvním řadě především prof. Michala Mejstříka, který byl prvním a dlouholetým ředitelem a který skutečně vybudoval celou instituci. A také prof. Jana Amose Víška, který byl dvě funkční období děkanem celé Fakulty sociálních věd a posléze dlouholetým garantem doktorského studia. Protože jejich odborná práce má před sebou bezpochyby ještě dlouhý horizont, dovoluji si je v tomto představení protentokrát vynechat.

A ještě jednou k číslům, konkrétně k číslu pět. Právě před pěti lety byl dokončen sborník „*Soudobá ekonomie očima tří generací: Dvacet let ekonomie na Univerzitě Karlově*“, který obětavě editoval prof. Lubomír Mlčoch. Sborník nabízí unikátní příležitost přečíst si poznámky některých Otců zakladatelů na jednom místě a uvědomit si, o jak pestrou paletu osobností se jednalo. Sborník byl shrnutím konference z roku 2010, která se ohlížela za dvacet let ekonomie na Univerzitě Karlově a která především ukazovala stav tehdejší mezigenerační výměny názorů na vývoj ekonomie.

Tento text lze chápat nejen jako poděkování Otcům zakladatelům při slavnostní příležitosti vydání insignií, ale i jako biografický můstek k dotyčnému sborníku. Všem zaujatým pozorovatelům vývoje na Institutu ekonomických studií, kteří by chtěli pochopit více jeho podhoubí, lze jen doporučit, aby se do sborníku ponořili. Zajímavý v něm není jen popis spletité geneze Institutu ekonomických studií, ale i úvahy o hranicích oborů a perspektivních výzkumných otázkách. S odstupem pěti let je až překvapivé, s jakou jasnozřivostí čeští ekonomové, kteří dlouhodobě pracovali v omezujícím (avšak vnitřně svobodném) prostředí, dokázali předpovědět aktuální trendy – co se týče ekonomie a psychologie, ekonomie organizací, práva a ekonomie, ekonomie a politologie, a i jak si uvědomili nutnost lepšího pochopení krizí.

Věřím, že čtenáři knihy se s těmito zásadní osobnostmi rádi seznámí skrze jejich medailonky; případně si je připomenou, pokud je znali osobně či jen zprostředkovaně z vyprávění ostatních.

Laskavý mentor generací ekonomů: profesor Karel Kouba

Profesor Karel Kouba byl nestorem české akademické ekonomie, jehož život byl úzce spjat s československou, resp. českou ekonomikou. Po absolvování vysoké školy a několika letech působení na pražských školách zakotvil v Ekonomickém ústavu ČSAV. Zde se s Josefem Goldmanem, který jen těsně unikl smrti v procesu s Rudolfem Slánským, podílel na vytvoření patrně nejvýznamnější publikace českých ekonomů té doby, „*Hospodářský růst v ČSSR*“. Kniha byla přeložena do angličtiny a vyvolala rozsáhlou mezinárodní diskuzi o faktorech růstu v socialistických ekonomikách. V letech 1967-1968 působil prof. Kouba jako hostující profesor na University of California.

Profesor Kouba byl jednou z vůdčích osobností při vypracovávání projektu ekonomické reformy na konci 60. let. Po emigraci Oty Šika byl vedoucím skupiny, která měla formulovat koncepci ekonomické reformy. Ve své konečné podobě skupina navrhovala řadu radikálních reforem, včetně vzniku trhu zboží a trhu práce, ale i trhu kapitálu, což bylo, slovy Karla Kouby, překročení Rubikonu. Například v kolektivní monografii „*Úvahy o socialistické ekonomice*“ profesor Kouba a kolegové kriticky uvažovali o geneticky vrozených vadách centrálně plánované ekonomiky. V roce 1968 byla kniha ohodnocena mezi nejlepšími publikacemi roku, aby v počátcích „normalizace“ byla naopak zakázána a vyřazena z veřejných knihoven. Po normalizačních čistkách 70. let pak musel prof. Kouba odejít z akademie a v letech 1972-1988 pracoval v ČKD. Až v roce 1988 mohl nastoupit do Prognostického ústavu ČSAV.

S výjimkou vynuceného působení v podnikové sféře v letech 1971 až 1988 strávil celý svůj profesní život na domácích i zahraničních univerzitách a ve výzkumných institutech. Byl významným představitelem českého ekonomického myšlení v reformním období 60. let minulého století. V letech 1964-1971 pracoval v Ekonomickém ústavu ČSAV, v letech 1969-1970 byl jeho ředitelem. Zároveň byl v r. 1968 zvolen předsedou Československé ekonomické společnosti a tuto funkci zastával do roku 1970. V letech 1988-1991 působil v Prognostickém ústavu ČSAV, od té doby zastával pozici na naší fakultě. V tomto období až do současnosti se zabýval zejména studiem procesu ekonomické transformace a z akademické půdy aktivně a originálně přispíval do zásadních hospodářskopolitických debat naší nedávné minulosti.

V roce 1990 byl jmenován profesorem politické ekonomie. Do posledních chvil působil na katedře institucionální ekonomie, vyučoval oblíbený kurz o ekonomické

transformaci a zásadní způsobem ovlivnil myšlení celé řady úspěšných mladých ekonomů. Stejně jako při své dřívější analýze fungování centrálně plánované ekonomiky, i tentokrát úspěšně obrátil svoji pozornost na mikrosféru, na motivační struktury aktérů a na formování a efektivnost vlastnických práv a institucionálního rámce obecně. V roce 2006 obdržel Cenu České společnosti ekonomické za dlouhodobý přínos k rozvoji českého ekonomického myšlení.

Profesor Kouba se stal mentorem hned několika generací českých ekonomů. Dovolte mi ocitovat jeho charakteristiku slovy prof. Lubomíra Mlčocha: *„Karel Kouba po celou dobu dokázal navazovat se svými studenty, jako přednášející a jako konzultant. A tak jeho otcovské rady ke generaci naší – když jsme za ním putovali do jeho útočiště „operačního výzkumu“ ČKD „Na Harfě“ – plynule přecházely v „Opletalce“ k důvěře, jaká někdy vzniká mezi vnuky a dědou v generaci následující. A Karel se postupně proměňoval až v jakéhosi „pohádkového dědečka“ naší ekonomie, který – už mimo neúprosné plynutí času – zůstává jakousi osobní konstantou, a jednou z posledních záruk jistot obce ekonomické.“*

Studnice vtípu a nadhledu: profesor Jiří Hlaváček

Profesor Jiří Hlaváček byl dlouholetým vedoucím katedry mikroekonomie a matematických metod Institutu ekonomických studií. V roce 1970 absolvoval Matematicko-fyzikální fakultu Univerzity Karlovy a v roce 1974 získal na stejné fakultě titul doktora přírodních věd. V tomtéž roce obdržel rovněž hodnost kandidáta věd, a to na Ekonomickém ústavu ČSAV. V Ekonomickém ústavu Jiří Hlaváček působil od absolvování vysoké školy až do roku 1990, kdy se stal jedním ze spoluzakladatelů Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy. Byl autorem koncepce výuky ekonomie, opřené o spolupráci s Matematicko-fyzikální fakultou, která trvá dodnes a odlišuje Institut ekonomických studií od jiných ekonomických škol.

V roce 1992 se v oboru ekonomie habilitoval a o tři roky později v totožném oboru získal profesuru. Po roce 1989 zastával Jiří Hlaváček řadu veřejných funkcí, v letech 1991-1999 byl např. členem vládní Rady pro vědu a výzkum, v letech 2002-2005 členem Rady vysokých škol a poté členem Akademického sněmu Akademie věd České republiky.

Profesor Hlaváček zasvětil svůj profesní život originálnímu rozvoji mikroekonomické teorie, což mu vydobylo velké uznání v tuzemsku i zahraničí. Je autorem teorie *homo se assecurans*, popisující neefektivní chování podniku v centrálně plánované ekonomice a podávající důkaz nereformovatelnosti takovéto ekonomiky, posléze buduje zobecněnou mikroekonomickou teorii, která umožňuje netradiční pohled na averzi k riziku, modelování altruismu, sounáležitosti a deskripce jiných nestandardních ekonomických jevů. Mimo to se věnuje mikroekonomické analýze rizika ekonomického zániku firem a s tímto rizikem související zákonitosti chování v různých typech ekonomického klimatu a konkurence.

V roce 1990 byla publikace „Institucionální souvislosti fungování ekonomiky“, kterou napsal spolu s Josefem Zielencem, oceněna v Ekonomickém ústavu ČSAV cenou za nejlepší teoretickou práci. O dekádu později byla kniha „Mikroekonomie sounáležitosti“, napsaná kolektivem pod jeho vedením, oceněna cenou rektora UK za nejlepší vědeckou publikaci v oboru společenských věd.

Jak v přehledu ve sborníku uvedl doc. Karel Půlpán, „*profesor Hlaváček je typickým představitelem na bádání orientovaného akademického ekonoma, vždy mu šlo o výuku, granty, publikace, nikdy nechtěl budovat a vést velké pracoviště či se stát politikem, odmítal kandidovat na pozici děkana či dokonce i proděkana.*“ Starší i mladší kolegové na prof.

Hlaváčkovi vždy oceňovali jeho přímou a laskavou povahu a studenti milovali jeho snahu vtipkovat a přitom nabízet nadhled nad matematickými základy ekonomie.

Ekonomie především o člověku a jeho morálce: profesor Lubomír Mlčoch

Profesor Lubomír Mlčoch vystudoval obor Ekonomie a ekonometrie na Vysoké škole ekonomické v roce 1967, kde posléze i několik let působil. Počátkem 70. let byl v důsledku politických čistek přinucen opustit svoji akademickou dráhu a téměř dvě dekády strávit v pozici ekonoma, výzkumníka a plánovače v podniku Tesla Holešovice. V tomto prostředí vznikla i jedna z významných prací prof. Mlčocha, „*Chování československé podnikové sféry*“, která byla unikátním popisem chování československých podniků v období reálného socialismu. Profesor Mlčoch podobně jako profesor Hlaváček demonstroval, že tzv. centrální plánování byla institucionálně paralyzovaná tržní ekonomika, kde byrokracie realizovala základní ekonomické funkce v prostředí měkkého rozpočtového omezení bez efektivních monetárních cen.

V letech 1988-90 byl vědeckým pracovníkem Ekonomického ústavu ČSAV. V 90. letech se profesor Mlčoch významnou měrou podílel na rozvoji naší fakulty, ať již při zakládání Institutu ekonomických studií FSV UK, tak i mnohaletým působením v pozici děkana a proděkana (děkan FSV UK ve dvou funkčních obdobích v letech 1997-2003 a proděkan v letech 1993-1996). V roce 1991 získal titul CSc., habilitoval v roce 1993 a byl jmenován profesorem v oboru ekonomie v roce 1995.

V první půli 90. let publikoval prof. Mlčoch řadu studií o české privatizaci, kde zdůrazňoval význam kvalitního institucionálního prostředí pro úspěšnost privatizace českých podniků, stejně tak i jako rizika spojená s opomíjením institucionálního rámce a etické dimenze transformačních procesů. Zmínit lze především odbornou knihu „*Zastřená vize ekonomické transformace*“ (Karolinum, 1997), která tyto myšlenky o významu institucionálního pohledu na privatizaci podniků shrnuje. Případně lze zmínit i článek v impaktovaném časopise *Journal of Business Ethics* s obdobným zaměřením. V průběhu 90. let se tak stal jedním z nejuznávanějších kritiků české transformační strategie a privatizace, zejména s ohledem na nedostatečný institucionální rámec.

Během 90. let minulého století se výzkum prof. Mlčocha začal více soustřeďovat na obecnější otázky etiky a ekonomie (ostatně na naší fakultě řadu let pro studenty více oborů vyučoval kurz „Etika a ekonomie“) a to zejména na otázky ekonomie rodiny z pohledu jak institucionální ekonomie, tak i křesťanské sociální etiky. V roce 2014 publikoval knihu „*Ekonomie rodiny v proměnách času, institucí a hodnot*“ v nakladatelství Karolinum.

O významu osobnosti prof. Mlčocha svědčí i dvě významná ocenění. V roce 2001 získal řád sv. Řehoře Velikého udělený Janem Pavlem II. a posléze francouzské vyznamenání za zásluhy ve vzdělání, vědě a kultuře, Řád akademických palem. Díky své reputaci a aktivnímu zájmu o Univerzitu Karlovu je profesor Mlčoch stále aktivním členem Vědecké rady Univerzity Karlovy.

Slovy tehdejšího rektora Univerzity Karlovy profesora Václava Hampla, pronesenými během oslav dvaceti let Fakulty sociálních věd, „*profesor Lubomír Mlčoch je charismatický ekonom, elegantně překračující hranice svého oboru, jak se na děkana sluší a jak se od něj očekává.*“

Zevrubný znalec Keynese: profesor Milan Sojka

Profesor Milan Sojka se narodil 23. 3. 1951 v Praze. V roce 1974 ukončil úspěšně studium na Národohospodářské fakultě Vysoké školy ekonomické v Praze. Bezprostředně po ukončení studia nastoupil jako asistent na katedru dějin ekonomických učení. V roce 1987 v rámci habilitačního řízení na Národohospodářské fakultě Vysoké školy ekonomické v Praze mu byl udělen titulu docent a v roce 1996 titul profesor, obojí v oboru dějin ekonomických teorií. Pro rozvoj a výchovu celé generace českých ekonomů měl velký význam i jeho pedagogický úvazek na Graduační škole Ekonomického ústavu ČSAV v 80. letech minulého století.

Od roku 1990 patřil ke kmenovým pedagogům nově vzniklého Institutu ekonomických studií a zasloužil se významně o jeho rozvoj. Vyučoval především předměty zaměřené na vývoj českého ekonomického myšlení, přehled současných ekonomických teorií a historii ekonomického myšlení. V ohnisku jeho zájmu dlouhodobě ležela keynesovsky fundovaná ekonomie, o jejíž autentickou interpretaci v rámci české ekonomické obce se nemalou rolí zasloužil. V poslední dekádě pak svůj zájem koncentroval na institucionální ekonomii, ve které nepochybně spatřoval perspektivní směr jak akademického bádání, tak základů pro praktickou hospodářskou politiku.

Mimo své pedagogické činnosti působil prof. Milan Sojka v řadě významných společenských funkcí. Byl respektovaným členem European Society for the History of Economic Thought. Zasloužil se o obnovení Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky a od roku 1994 působil jako člen jeho rady. Roku 2000 byl zvolen členem správní rady Nadace "Nadání Josefa, Marie a Zdenky Hlávkových". Působil v Akreditační komisi vlády ČR, kde dlouhá léta řídil pracovní skupinu pro ekonomii a zároveň se výrazně podílel na rozvoji mezinárodní spolupráce. Výrazem autority, jíž se v mezinárodním prostředí těšil, bylo i jeho zvolení za předsedu asociace středoevropských a východoevropských akreditačních komisí CEEN (2002-2006) a člena výkonného výboru ENQA (2008-2009).

Profesor Milan Sojka byl vysoce oceňovaným odborníkem především v oblasti metodologie ekonomické vědy, dějin ekonomických teorií a historie českého ekonomického myšlení. Patřil k předním znalcům současných proudů ve vývoji ekonomických teorií. Byl autorem nebo spoluautorem rozsáhlé řady odborných prací a široce využívaných vysokoškolských učebnic a i učebnic ekonomie pro střední školy. Oceňován byl jako školitel doktorandů, náročný, ale laskavý oponent doktorských a habilitačních prací, člen komisí

profesorských řízení, oponent výzkumných úkolů, jako obětavý kolega a konzultant, čestný a všemi respektovaný odborník.

V roce 2008 udělila Česká společnost ekonomická profesorovi Milanu Sojkovi Cenu za dlouhodobý přínos českému ekonomickému učení. V roce 2010 zřídil Národohospodářský ústav Josefa Hlávky (Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových) a VŠEM Cenu Milana Sojky k podpoře rozvoje v oblasti společenských věd. Vrcholem jeho díla byla kniha „Dějiny ekonomických teorií“, kterou dokončil v rukopisné podobě krátce před svojí smrtí.

O jak autentickou osobnost se jednalo, naznačují i vzpomínky profesora Jana Ámose Víška, přednesené při příležitosti posmrtného vydání *Dějin ekonomických teorií*:

„Dovolte mi však ještě dvě či tři osobní vzpomínky na Milana. První je jeho projev na jedné bakalářské promoci. Zastupoval tehdy jako proděkan tehdejšího děkana profesora Luboše Mlčocha a domníval se, že jakási obecná forma projevu děkana na bakalářské promoci je vložena v oněch červených deskách, které si děkan přináší do auly. K jeho překvapení – poté co zasedl ve Velké aule a otevřel desky – tam nic nebylo. Přesto proslovil k promujícím studentům projev, který zanechal hluboký dojem, soudě dle mimoděk vyslechnutého útržku rozhovoru mezi studenty ve výtahu institutu v Opletalce.

Druhá vzpomínka je jaksi nadčasová a neváže se ke konkrétní události. Milan fascinoval studenty svými přednáškami a diskusemi a nebylo to jenom neuvěřitelně širokými znalostmi. Daleko více to bylo způsobem prezentace, při které dokázal i ty "nejnepříjemnější" argumenty - tedy nejnepříjemnější argumenty pro oponenta v diskusi, podat tak, že je oponent mohl přijmout s úsměvem a bez nejmenšího pocitu újmy či zahanbení.“

Matematik a zastánce mezinárodního výzkumu: profesor František Turnovec

Profesor František Turnovec má za sebou bohatou kariéru v oblastech matematické ekonomie a příbuzných oborů. Vystudoval matematickou ekonomii, posléze získal malý doktorát z matematiky a velký doktorát z ekonomie. Studoval mj. v tehdejší Leningradu (dnes Petrohradu) pod Leonidem Kantorovičem, který společně s Tjallingem Koopmansem získal v 70. letech Nobelovu cenu za ekonomii. V roce 1970, po návratu z ročního pobytu na tehdy nejprestižnějším ekonomickém evropském pracovišti CORE na Univerzitě v Louvain v Belgii, skončil svoji krátkou kariéru vysokoškolského pedagoga a odešel na 20 let pracovat do výpočetního střediska jako programátor.

V letech 1993-2000 působil na CERGE-EI, kde byl mezi roky 1994-1999 ředitelem. Zároveň působil jako hostující profesor na zahraničních univerzitách, například ve Vídni v Institute for Advanced Studies. Od roku 2000 byl profesorem ekonomie na Institutu ekonomických studií FSV UK. V roce 2001 získal od Evropské komise pozici Jean Monnet Permanent Course Chair in Economics of European Integration za kurz o mikroekonomii evropské integrace.

Práce profesora Turnovce se nachází na pomezí matematiky, mikroekonomie, operačního výzkumu a matematické analýzy kolektivního rozhodování. Pro ekonomii nejzajímavějšími oblastmi jeho zájmu jsou modely vlastnických struktur (aplikované pro efekty privatizací), měření vlivu skrze hlasování (ve firmách, politických orgánech a mezinárodních organizacích) a studium tvorby hospodářské politiky v rámci rozhodovacích orgánů EU. Jeho práce sjednocuje důraz na rigorózní zpracování a vysokou teoretickou úroveň a tímto akcentem na rigorózní teorii dlouhodobě ovlivňuje českou ekonomickou obec.

Publikoval dosud 58 článků a 22 monografií. Citace na jeho články se objevily v širokém spektru časopisů včetně *Journal of Economic Perspectives*, *European Journal of Political Economy*, *World Politics*, *Annual Review of Political Science*, *Theory and Decision*, *Group Decision and Negotiation*, *Mathematical Intelligencer*, *Journal of Theoretical Politics*, *Public Choice*, *Journal of Common Market Studies* či *European Journal of Political Research*

V roce 2012 obdržel Cenu ČSE za dlouhodobý přínos českému ekonomickému učení. Stejný rok byla zároveň udělena Nobelova cena za ekonomii udělena Lloydovi Shapleymu za kooperativní teorii her, což byla více než šťastná shoda okolností; kooperativní teorie her je totiž velkou oblastí zájmu prof. Turnovce, na níž stále aktivně pracuje. K využití konceptů

„Shapley value“ a „Shapley-Shubik voting power index“ přispěl prof. Turnovec i svým dílem. Například v článku *A New Measure of Voting Power* z roku 2007 se mu podařilo podmínky, za nichž lze sjednotit alternativní indexy hlasovací moci (Shapley-Shubikův a Penrose-Banzhafův) do jediného obecného indexu.

Profesor Turnovec je známý jako obětavý organizátor a školitel. Vychoval celou řadu doktorandů na několika různých pracovištích, za poslední dvě dekády zejména na CERGE-EI a IES FSV UK. K tomu pomáhal akademické komunitě díky členství v mnoha komisích (národní rada COST, GA ČR, oborové rady mnoha fakult) a redakčních radách celé řady odborných časopisů, včetně *European Journal of Political Economy*. Podílel se i na zakládání několika časopisů na pomezí ekonomie, matematiky a operačního výzkumu, který úspěšně získaly mezinárodní úroveň, včetně známého *Central European Journal of Operations Research*.

Jeho kolegiální a zájem o druhé ilustruje například jeho zvyk pravidelně obdarovat své kolegy originálním novoročním přáním. Na přání, které má formu originální grafiky, je každým rokem zobrazen jiný světově známý ekonom; k portrétu navíc prof. Turnovec navrhuje i konkrétní vzorce, rekvizity či drobnosti charakterizující dotyčného ekonoma a jeho specializaci. O to cennější se jedná dárek, když si obdarovaný uvědomí, že autorem grafiky je vždy uznávaný umělec – např. po dlouhá léta se jednalo o grafiky od Jiřího Kulhánka. Toho Jiřího Kulhánka, kterého znají všichni, co někdy v ruce drželi české papírové oběživo.

Cesty mohou být rozličné

Historická a slavnostní událost, kdy fakulta získává své insignie, je mimořádnou příležitostí podívat nahlédnout do minulosti a přitom poděkovat zakladatelům našeho oboru. Bez jejich účasti a vkladu by ani Institut ekonomických studií, ani samotná fakulta nebyly dnes tím, čím jsou.

V tomto textu jste se mohli krátce seznámit s pětici mimořádných a rozličných profesorů – Otců zakladatelů – našeho Institutu ekonomických studií; ať už šlo o mentora českých ekonomů profesora Karla Koubu, originálního mikroekonomu profesora Jiřího Hlaváčka, na přesahy vědy dbajícího profesora Lubomíra Mlčocha, znalce dějin ekonomického učení profesora Milana Sojku a matematického ekonomu profesora Františka Turnovce.

Každý z nich přišel s jinými základy, jiným profesním životem a jinými výzkumnými otázkami. Nicméně dohromady – a v souhře s dalšími kolegy – tvořili inspirující a nezapomenutelný tým první generace vyučujících na Institutu ekonomických studií. Společná pro ně byla nejen erudice a pracovitost, ale i obětavost, čest a respekt k okolí.

Kdybych měl najít jejich nejmenší společný jmenovatel, jak jsme na to zvyklí z matematických cvičení, uvedl bych především a v první řadě jejich vzájemný respekt a toleranci. Stejně jako uvedl profesor Mlčoch v úvodníku ke zmiňovanému sborníku, v pozadí úvah našich Otců zakladatelů a potažmo za úspěchem Institutu ekonomických studií jakoby potichu zněly verše Jana Kollára:

Cesty mohou býti rozličné,

Jenom vůli všickni mějme rovnou.